

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Vande aelmoesen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

den. 4. nae dit leuen het eeuwigh leuen.

M. En seght S. Pauwels niet dat het eeuwigh leuen deur Godts gratie ghegheuen wordt?

D. Jae hy. Want onse goede wercken daer wyse mede verdienen/zijn deur de gratie Gods. Geslijck die eenen armen man gheldt gheeft om sijn huys te coopen/ die vercoopt hem sijn huys / ende hy geuet hem/ om dat hy hem daer toe het gheldt ghegheuen heeft.

M. VVelck zijn dese deughdelijcke wercken?

D. Die ons ghestelt zijn inde thien gheboden Gods / ende inde gheboden der H. Kercken / met de wercken van bermhertigheyt ende van andere deughden.

M. VVelck zijn de principaelste deughdelijcke wercken, van Christo ghepresen?

D. Dese drij: Bidden / Vasten/ ende Aelmoessen gheuen.

M. VVaer-om zijn-se sulcks?

D. Om dat tot dese ghebruyt worden alle andere: te weten/ tot het ghebedt/ alle eere die-men Gode bewijst: tot vasten/ alle penitentie die-men seluen aen-doet: tot aelmoessen / alle deughdt die-men sijnen naesten doet.

M. VVat deughdt doet-men sijnen naesten?

D. Tweeder-hande sozten van wercken der bermhertigheyt: lichamelijcke/ ende gheestelijcke.

M. VVelcke zijn de lichamelijcke wercken der bermhertigheyt?

D. Die't noodt heeft/ Cleedē/ Spijlen/ en Lauen/ Verlossen/ Besoeken/ Herberghen/ Begrauen.

M. Leght ons dat claerder uyt.

D. 1. De hongherighe spijlen. 2. de dorstighe lauen. 3. de naechte cleeden. 4. de ghevanghenen

4

verlossen.

verloffen. 5. de siecke besoecken. 6. de vrendelinge
ghen herberghen. 7. de doode begrauen.

M. Is-men som-tijds tot dese lichamelijcke
wercken van bermhertigheydt, op pene van
sonde, verbonden?

D. Jae't: als onsen naesten inden uptersten noodt
is: te weten/ dat hy/sonder onse hulpe/soude ster-
uen. Ende om desen te helpen/ is een pghelijck
op pene van doodt-sonde ghehouden/ die inden
seluen noodt niet en is: ten ware dat wy veur se-
ker wisten dat dese ons oft eenen anderen soude
nae-maels seer schadelijck wesen.

M. VVanneer is-men noch hier toe ghe-
houden?

D. Ten eersten / als onsen naesten bevanghen is
met eenighe groote sieckte / hongher/ roude/ etc.
Oft/ is hy in't perijckel van in die/ oft in dier-ghe-
lijcke te vallen/ ten ware dat-men hem deur ael-
moessen / oft ander-sins hielpen: dan zijn verbon-
den hem by te staen / niet alleen die eenigh goet
hebben / dat hen-lieden om eerlijcken nae hunnen
staet te leuen niet van noode en is: maer oock die
sulcks niet en hebben / nochtans connen met heur
noodt-saeckelijck goet aelmoessen doen / ende
heur-seluen wat benauwen. Ten anderen / zijn
de rijcke lieden indē gemeynen noodt der armen/
die al-tijdt onder hen is / oock verbonden hun ael-
moessen te doen/ van t'ghene dat hen seluen om
eerlijcken te leuen niet van noode en is.

M. VVat orden moet-men in de aelmoessen te
doen, onder-houden, alsser vele in eenighen
noodt zijn, die wy niet al te samen en con-
nen helpen?

D. Wy moeten onse ouders / vzienden ende wel-
doen-

doenders / stellen ende helpen veur de vzemde / de goede (by-sonder Geligieusen) veur de quade / de profijtighe veur d'onprofijtighe.

M. Hoedanighe moeten onse aelmosten zijn, om by Gode te verdienen?

D. Ten eersten / sy moeten gheschieden van t'goedt / dat ons rechtveerdelijck toe-comt: niet van vzemdt goedt / ten ware dat wy / nae behoorzijcke neerstighepdt / den meester niet en vonden. Ten tweeden / van ons goedt / daer wy administratie ende vzij beschick af hebben. Hier-om en verdienen niet / iae sondighen / 1. de knapen ende maerten / die van huns meesters ende vrouwen goedt / sonder hun consent / eenige groote aelmoessen geuen. 2. kinderen / die sonder den wille hunner ouderen / van de goeden / daer sy gheen vzij beschick af en hebben / yet om Godts wille gheuen. 3. de Geligieusen / die sulcks doen sonder o'lof van hunne ouersten. Men-gaende de hups vrouwen en siet-men soo nauw niet. Want ten eersten / die t'hups regeren / ende de neeringhe doen / moghen vzij aelmoessen gheuen / soo't haer goedt dunckt: wel verstaen / sonder haer familie te beschadighen. Ten tweeden / moghen alle vrouwen gheuen inden nocht / daer't hunne mans souden behooren te gheuen. Ten derden / moghen sy gheuen tot huns mans gheestelijck profijt. Ten vierden / daer de ghewoonte is / dat de vrouwen heurder soorte gheuen / soo vele moghen sy oock gheuen. Ten vijfden / van t'ghene dat sy deur haren arbeydt oft behendighepdt winnen / oft dat hun eyghen is / moghen sy haren wille mede doen / ende gheuen soo vele alst haer belijft.

M. VVat isser noch van noode om de aelmoefse verdienstelijck te maecken?

D. Datse in staet van gratie gheschiede / met meyninghe / om onsen naesten hier deur van sijn miserie te verlossen : aen-siende dat hy van Gode tot d'eeuwighe saligheyt gheschapen is / ende oock met sijnen dierbaren bloede verlost.

M. VVelck zijn de gheestelijcke wercken der bermhertigheydt?

D. Straffen / Onder-wijzen / Godt bidden / Gheuen raedt / vertroosten / Verdzaghen / Vergheuen de misdacdt.

M. Seght dit clarder.

D. 1. De sondaers straffen. 2. De onwetende leeren. 3. Deur de saligheyt sijn naestens bidden. 4. Den twijfelachtighen goeden raedt gheuen. 5. De bedroefde vertroosten. 6. Het onrecht verduldelyck lijdten. 7. Dat teghen ons mis-daen is / vergheuen.

M. Ismen oock som-wijlen tot dese gheestelijcke wercken van bermhertigheydt verbonden?

D. Jaet. Ten eersten / als onsen naesten in sulcken noodt is / dat hy in dood-sonde steruen soude ten ware dat wy hem met eenighe van dese manieren helpen. Ten anderen / als wy de sonden daer onsen naesten in leeft / weten : ende die sonder onse schade oft schande connen met vermanen oft straffen beletten. Ten derden / zijn dit schuldigh te doen alle Oecrsten ende Officiers daer toe ghestelt.

M. Sullen